

شیوه نامه
پایان نامه دکتری عمومی
دانشکده دندانپزشکی
دانشگاه علوم پزشکی کرمان

تهیه و تنظیم:
معاونت پژوهشی دانشکده دندانپزشکی
سال ۱۴۰۴

دانشجوی عزیز، سلام

همانگونه که مستحضری گذراندن واحدهای پایان نامه و حصول یک دستاورد مطلوب در پایان دوره ی تحصیل، مستلزم آشنایی کامل از مراحل این فرایند است. این راهنما با نگاه به آیین نامه ها و اسناد بالادستی، سعی دارد به پیشگیری از هرگونه سردرگمی شما در این راه کمک نماید.

پایان نامه بخشی از دوره دکتری عمومی دندانپزشکی است که طی آن دانشجو موظف است در زمینه مربوط به رشته خود زیر نظر استاد راهنما به تحقیق بپردازد و در نهایت پس از برگزاری جلسه دفاع از پایان نامه، دانشجو امکان فارغ التحصیلی می یابد.

واحدهای مرتبط با پایان نامه

واحد پایان نامه ماهیت آموزشی و پژوهشی دارد. از دید پژوهشی پس از پشت سر گذاشتن آزمون علوم پایه و حضور در بخش های بالینی دانشجو می تواند روی پایان نامه خود به صورت ارائه طرح تحقیقاتی کار کند و آنرا انتخاب کند. از لحاظ آموزشی دانشجو پس از گذراندن ۱۲۰ واحد درسی می تواند درس رساله خود را انتخاب نماید. به طور کلی دروس رساله ۱ و ۲ و ۳ و ۴ در ارتباط با انجام پایان نامه ارائه میشوند:

رساله پایان نامه ۱ عملی (یک واحد): شرکت در کارگاه های آموزشی و ارائه کار عملی (۱۵ نمره) + ثبت عنوان با تاییدیه استاد راهنما و معاونت پژوهشی (۵ نمره)

رساله پایان نامه ۲ عملی (یک واحد): شرکت در کارگاه های آموزشی و ارائه کار عملی (۱۵ نمره) + ثبت پروپوزال در سامانه پژوهان (۵ نمره)

رساله پایان نامه ۳ عملی (یک واحد): شرکت در کارگاه های آموزشی و ارائه کار عملی (۱۵ نمره) + نامه تصویب طرح پژوهشی (۵ نمره)

رساله پایان نامه ۴ عملی (چهار واحد): ارائه و دفاع از پایان نامه

* شرکت در کارگاه های آموزشی مرتبط با پژوهش از همان ترم اول برای کلیه دانشجویان امکان پذیر است. قبل از اخذ واحدهای پایان نامه، دانشجویان میبایست واحدهای پیش نیاز "واحد روش تحقیق ۱ و ۲" را گذرانده باشند.

مراحل انجام پایان نامه

۱- انتخاب استاد راهنما

استاد راهنما با پیشنهاد دانشجو و موافقت استاد راهنما تعیین می گردد. دانشجو بایستی فرم مربوطه (پیوست ۱) را تهیه کرده و در هنگام ثبت پروپوزال در سامانه پژوهان در قسمت فرم ها آپلود نماید.

- به منظور انجام تحقیقات بین بخشی دانشجو می تواند بیش از یک استاد راهنما داشته باشد.
- اگر نیاز باشد و استاد راهنمای اول پیشنهاد دهد، می توان بیش از یک استاد راهنما یا استاد مشاور برای پایان نامه معرفی کرد. اگر در گروه یا دانشکده تخصص لازم وجود نداشته باشد، می توان از اساتید خارج از گروه، دانشکده یا حتی دانشگاه استفاده کرد.
- ظرفیت اساتید راهنما برای هر ورودی و بر اساس درجه استادی در هنگام انتخاب استاد بایستی مدنظر قرار گیرد، به طوریکه ظرفیت هر عضو هیات علمی، به عنوان استاد راهنمای اول یا دوم برای هر ورودی بدین صورت محاسبه میگردد:
- تعداد دانشجویان هر ورودی تقسیم بر تعداد کل اساتید، ضرب در عدد ۲ و به اضافه سه نفر (برای اساتید با مرتبه استادیاری)، به اضافه دو نفر (برای اساتید با مرتبه دانشیاری) و به اضافه یک نفر (برای اساتید با مرتبه استاد تمامی).
- انتخاب استاد راهنمای دوم یا اساتید مشاور به پیشنهاد استاد راهنمای اول و با مشورت دانشجو در همان ابتدای شروع طرح انجام می گردد و اضافه کردن استاد راهنما بعد از تصویب طرح و در زمان دفاع بدون اخذ موافقت شورای پژوهشی دانشکده و دانشگاه ممنوع است.
- تغییر عنوان یا استاد راهنما بعد از ثبت عنوان، فقط یک بار و با ذکر دلیل موجه از طرف استاد و/یا دانشجو ممکن است و بایستی به تایید شورای پژوهشی برسد.
- رتبه استاد راهنما، حداقل استادیاری است. در موارد استثنایی با تایید شورای پژوهشی دانشکده می توان از اعضای هیات علمی مربی نیز به عنوان استاد راهنما استفاده نمود.

۲- انتخاب موضوع

- انتخاب موضوع پایان نامه توسط دانشجو و با کمک و راهنمایی اساتید دانشکده انجام می گردد.
- موضوع پایان نامه نباید تکراری باشد. پایان نامه با عنوان مشابه یا متفاوت ولی محتوای یکسان، در ۵ سال اخیر در دانشکده گرفته نشده باشد. در موارد خاص و با نظر شورای پژوهشی در موضوعاتی که ممکن است به تحقیق مجدد در کمتر از فاصله زمانی فوق نیاز باشد، اخذ پایان نامه با عنوان و محتوا مشابه مانعی ندارد.
- انتخاب موضوع پایان نامه مشابه از سایر دانشگاهها و کپی برداری کردن از آنها به معنی تخلف و تقلب بوده و مشمول برخورد انضباطی خواهد بود، بدین صورت که فرد خاطی یک ترم از دفاع تعلیق خواهد شد و بعد از این مدت اجازه دفاع با موضوع جدید خواهد داشت.
- در این مرحله باید فرم «تکراری نبودن موضوع پایان نامه» (پیوست ۲) را از دفتر پژوهشی دریافت کنید. پس از تکمیل فرم، آن را به همان دفتر برگردانید. بعد از تأیید معاونت پژوهشی، فرم باید در سامانه پژوهان آپلود شود. بخش های مختلف فرم باید توسط مسئول کتابخانه، یکی از اعضای کمیته پایان نامه در گروه، استاد راهنما، مشاور و خود دانشجو امضا شود. ارائه این فرم قسمتی از نمره درس رساله ۱ عملی خواهد بود.
- پایان نامه گروهی: انتخاب موضوع پایان نامه توسط چند دانشجو پس از تایید استاد راهنما و با تصویب شورای پژوهشی دانشکده در صورتی مجاز است که حجم و اهمیت موضوع پایان نامه با تعداد دانشجویان تناسب داشته باشد و هریک از دانشجویان زیربط

بتوانند انجام بخش مستقلی از پایان نامه را عهده دار شوند و به صورت طرح های جداگانه به تصویب برسانند و به صورت مستقل دفاع کنند.

- مطالعات مروری: مطالعات مروری اعم از مطالعات مروری ساختارمند، مرور چتری، مرور حیطه ای، متاآنالیز و ... در صورتی به عنوان پایان نامه دانشجویی قابل پذیرش است که حداقل یکی از اساتید راهنما یا مشاور پایان نامه اپیدمیولوژیست بوده و یا دارای تجربه انتشار مقالات مشابه به عنوان نویسنده اول یا مسئول باشد. با توجه به ماهیت مطالعات Narrative Review این مطالعات نمیتوانند به عنوان موضوع پایان نامه انتخاب شوند.
- پایان نامه میتواند به صورت فناورانه باشد و در نهایت به یک محصول فناورانه مانند ثبت اختراع یا پتنت منجر شود. این نوع پروپوزال ها بایستی در شورای فناوری دانشگاه بررسی و تصویب شوند.

۳- نگارش و ثبت پروپوزال

- پس از تصویب عنوان، دانشجو با نظارت و راهنمایی اساتید راهنما و مشاور به نگارش پروپوزال طبق فرم مربوطه (فرم پروپوزال که از سایت دانشکده قابل دسترسی است) میپردازد.
- لیستی از مشاورین آماری پیشنهادی در سایت دانشکده و معاونت پژوهشی موجود است و ضروری است از ابتدای کار، استاد راهنما مشاور آماری پروژه را نیز تایید کرده و به عنوان همکار یا مشاور طرح معرفی کنند.
- در این مرحله، دانشجو در سامانه پژوهان ثبت نام کرده و پروپوزال نهایی به همراه فرم های مربوطه (فرم انتخاب استاد راهنما و تاییدیه عنوان) را در سامانه بارگزاری میکند و برای استاد راهنمای اول در سامانه ارسال میکند. ثبت پروپوزال در سامانه پژوهان بخشی از نمره رساله ۲ دانشجو خواهد بود (۵ نمره) و برای پایان نامه های دانشجویی (صرف نظر از داشتن یا نداشتن هزینه) اجباری است.

۴- فرایند تصویب:

- دانشجویان بایستی پایان نامه های پژوهشی خود را بصورت طرح تحقیقاتی در یکی از مراکز تحقیقاتی دانشگاه علوم پزشکی کرمان ثبت نمایند.
- پس از ثبت، طرح توسط کارشناس برای داوری ارسال می شود. داوری طرح در مراکز تحقیقاتی انجام میگردد و به تصویب در شورای پژوهشی مراکز تحقیقاتی میرسد. سپس بررسی طرح در شورای پژوهشی دانشگاه انجام میشود و نهایتاً نامه تصویب طرح از دانشگاه در سامانه پژوهان پژوهشگر ارسال میشود.
- ارائه نامه تصویب طرح قسمتی از نمره درس رساله ۳ دانشجو خواهد بود (۵ نمره).
- بسیار حائز اهمیت است که تا قبل از تصویب کامل طرح، مراحل پایان نامه آغاز نگردد و در غیر اینصورت مسئولیت اخلاقی آن بر عهده دانشجو یا استاد راهنما خواهد بود.
- دانشجو حتماً پیگیر مراحل تصویب طرح و تایید نامه نهایی معاونت دانشگاه از طریق سامانه پژوهان باشد.

- در صورتیکه پس از ثبت پروپوزال بسته به شرایط تحقیق، استاد راهنما نیاز به تغییر در هر قسمت از پروپوزال مورد مطالعه، احساس نماید، میبایست مراتب کتباً جهت طرح در شورای پژوهشی دانشکده و مرکز اعلام گردد و موافقت ایشان جلب شود.
- در صورت مغایرت پایان نامه با پروپوزال تصویب شده، امکان دفاع وجود نخواهد داشت مگر اینکه تغییر در شورای پژوهشی به تصویب رسیده باشد.

۵- نظارت و ارزیابی حین اجرا:

- **کمیته نظارت** بررسی روند انجام کار پایان نامه را بر عهده دارد که با حضور معاون پژوهشی، کارشناس آماری و دو نفر از اعضای هیات علمی برگزار می گردد. این نظارت از همان ابتدای شروع طرح تحقیقاتی شروع خواهد شد.
- دانشجو موظف است نسخه نهایی و تصویب شده پروپوزال، متن پایان نامه کامل و کلیه مدارک مربوط به پایان نامه از جمله پرسشنامه ها، نمونه های آزمایشگاهی و..... را حداقل یک ماه قبل از تاریخ مدنظر دفاع خود، جهت هماهنگی کمیته نظارت به دفتر پژوهشی تحویل دهد. لذا بسیار مهم است که تمامی مستندات مربوط به پژوهش را حفظ نموده و در زمان مورد نظر ارائه کنند. مسئولیت حفظ و نگهداری از مدارک، نمونه ها و مستندات برعهده خود دانشجو است.
- در کمیته نظارت، معاونت پژوهشی دانشکده به حسن اجرای تحقیق نظارت می کند. مثلاً در صورتیکه دانشجو قرار است دندانه های دانش آموزان مدارس را معاینه کند ممکن است یکی از اعضای هیات علمی کمیته نظارت، بدون هماهنگی قبلی از محل مدرسه بازدید کرده و نحوه اجرای طرح، شامل دقت در اجرای طرح، رعایت استریلیزاسیون و..... را بررسی کند. همچنین دقت و صحت داده ها و نحوه ارائه نتایج بررسی میشود و در صورت صلاحدید اعضای کمیته، ممکن است دانشجو به صورت حضوری مورد پرسش قرار گیرد.
- سپردن انجام مسئولیت های مرتبط با نگارش پایان نامه به موسسات و افراد غیر، غیرقابل قبول است و در صورت وقوع مورد برخورد قرار خواهد گرفت.
- لازم به یاد آوری است که مسئولیت اصلی نظارت بر واحد پایان نامه و دقت در ثبت دیتاها برعهده استاد راهنما است.

۶- مراحل دفاع از پایان نامه

- دانشجو تنها در صورتی مجاز به دفاع از پایان نامه خود می باشد که حداقل ۶ ماه از زمان ثبت عنوان ایشان گذشته باشد.
- زمانی که دانشجو تصمیم به دفاع از پایان نامه خود داشت ابتدا باید از طریق معاونت آموزشی دانشکده، تاییدیه امکان انجام دفاع را دریافت کند. سپس درخواست خود برای دفاع را با امضای اساتید راهنما و مشاور (پیوست ۳) به معاونت پژوهشی ارائه دهد.
- دانشجو بایستی راهنمای نگارش پایان نامه و چک لیست آیین نامه برگزاری جلسه دفاع (موجود در سایت دانشکده) را مطالعه کند و نسخه نهایی پایان نامه نگارش شده بر اساس راهنما را به کارشناس پژوهشی تحویل دهد.
- در معاونت پژوهشی دانشکده، جلسه کمیته نظارت برگزار شده و نظرات ایشان جهت اصلاح به دانشجو ارائه میشود. در صورت تایید آن، دانشجو اجازه تعیین وقت جلسه دفاع از پایان نامه را خواهد داشت.

۷- شیوه برگزاری دفاع پایان نامه:

- انتخاب اساتید دانشکده یا سایر اساتید دانشگاه توسط معاونت پژوهشی دانشکده به عنوان هیات داوری: هیات داوری معمولاً اساتید همان گروه آموزشی مرتبط با موضوع تحقیق به همراه سایر اساتید مورد نیاز جهت داوری پایان نامه خواهد بود. اولویت با اساتیدی است که داوری پروپوزال مربوطه را انجام داده اند. ضروری است که اعضاء هیات داوری حتماً در جلسه دفاع حضور داشته باشند در غیر اینصورت نمره آنها محاسبه نمی گردد.
- جهت برگزاری جلسه دفاع، حداقل ۳ نفر داور غیر از اساتید راهنما و مشاور باید حضور داشته باشند در غیر اینصورت جلسه ملغی می گردد.
- دانشجو موظف است فرم الکترونیک پایان نامه (با فرمت PDF) و همچنین دعوتنامه را **حداقل یک هفته قبل از تاریخ دفاع پایان نامه** در اختیار تمامی اساتید مدعو قرار دهد و از دریافت فایل توسط ایشان اطمینان حاصل کند. این کار از طریق ایمیل به اساتید نیز امکانپذیر خواهد بود.
- مدت زمان سخنرانی دانشجو در جلسات دفاع **حداکثر ۲۰ دقیقه** و با کمک ابزارهای ارائه مانند پاورپوینت است.
- مدیریت جلسه دفاع بر عهده معاون پژوهشی دانشکده یا جانشین ایشان است.
- پذیرایی در جلسه دفاع پایان نامه بایستی به صورت بسیار ساده باشد و مختصر بودن آن قسمتی از نمره دفاع از پایان نامه را خواهد داشت. بهتر است پذیرایی به بعد از سخنرانی دانشجو موکول گردد.
- پس از پایان ارائه دانشجو، داوران (داوران داخلی، خارجی، استاد راهنما و مشاور)، اعضای هیأت علمی، متخصصان و حتی دانشجویانی که موضوع برایشان مرتبط است، با اجازه مدیر جلسه می توانند از دانشجو سؤال بپرسند. ابتدا دانشجو به سؤالها پاسخ می دهد و اگر لازم باشد، استاد راهنما یا مشاور هم می توانند کمک کنند.
- بعد از پایان پاسخ به سوالات با درخواست مدیر جلسه، تمامی حاضرین به جز هیات داوران و معاون پژوهشی از جلسه خارج شده و تصمیم گیری در مورد نمره پایان نامه به صورت غیر علنی صورت می گیرد.
- نمرات بصورت محرمانه در اختیار معاون پژوهشی قرار داده می شود. معاون پژوهشی نمره نهایی را با توجه به آیین نامه موجود و با در نظر گرفتن کلیه مستندات آماده در جلسه دفاع، در پایان جلسه محاسبه و اعلام می نماید که نمره درس رساله ۴ دانشجو خواهد بود.
- در پایان جلسه، در محضر قرآن کریم و با حضور اساتید، داوران و حضار، سوگندنامه توسط دانشجو قرائت میشود.
- بعد از اعلام نمره قبولی توسط اساتید به هیچ عنوان امکان لغو یا رد شدن دفاع توسط اساتید امکانپذیر نیست.
- دانشجو باید اصلاحات جلسه دفاع را به شکل فایل اصلاح شده حاوی هایلایت تغییرات، **ظرف حداکثر یک ماه پس از تاریخ دفاع** به اساتید مدعو بفرستد و به کارشناس پژوهشی جهت پیگیری اطلاع دهد و در صورت تایید، صورتجلسه دفاع توسط کارشناس جهت انجام فارغ التحصیلی داده می شود. ایرادات توسط معاونت پژوهشی یا جانشین ایشان نیز ثبت میگردد و دریافت

تایید هر داور برای برطرف شدن ایرادات مدنظر ایشان ضروری است. در صورتی که در تاریخ مذکور اصلاحات انجام نگیرد، دانشجو موظف به دفاع مجدد است.

- دانشجو موظف است در پایان یک نسخه از اطلاعات جمع آوری شده، تصاویر و سایر مستندات را به استاد راهنما تحویل دهد و تایید دریافت این مدارک توسط استاد راهنما، شرط دریافت امضای صورتجلسه دفاع است.

نمره دهی در جلسه دفاع:

ارزشیابی پایان نامه ها توسط هیات داوران در مقیاس نمره گذاری از صفر تا بیست صورت می گیرد و با توجه به نمرات مربوط به چهار درجه به شرح ذیل متمایز می شوند:

عالی پایان نامه های با نمره ۱۹ تا ۲۰

بسیار خوب پایان نامه های با نمره ۱۷ تا ۱۸ / ۹۹

خوب پایان نامه های با نمره ۱۴ تا ۱۶ / ۹۹

غیر قابل قبول پایان نامه با نمره کمتر از ۱۴

- پایان نامه هایی می توانند درجه عالی را کسب نمایند که در یکی از مجلات علمی پژوهشی معتبر داخل یا خارج از کشور به صورت مقاله چاپ شده و یا اخذ پذیرش چاپ را در این مجلات ارائه نمایند. بدیهی است که ارائه مقاله و یا اخذ پذیرش چاپ مقاله باید قبل از دفاع پایان نامه و تعیین نمره نهایی صورت گیرد.
- در صورتی که دانشجو در طول تحصیل خود پژوهشی با وابستگی سازمانی دانشگاه علوم پزشکی کرمان داشته باشد، به وی نمره‌ی تشویقی تعلق خواهد گرفت.
- در صورتی که فرد نمره غیرقابل قبول دریافت کند، ملزم به رفع نواقص اعلام شده از طرف داوران و دفاع مجدد از پایان نامه اصلاح شده است.

فرم انتخاب استاد راهنمای پایان نامه دانشجویان دانشکده دندانپزشکی کرمان

استاد محترم جناب آقای / سرکار خانم دکتر

با سلام و ادب،

احتراما اینجانب با مشخصات درج شده در جدول زیر متقاضی اخذ پایان نامه تحت راهنمایی حضرتعالی/سرکارعالی می باشم. ضمنا اعلام میدارم که انتخاب و ترتیب چیدمان افراد برای انجام پایان نامه و در کلیه نتایج مستخرج از آن در اختیار استاد راهنمای اول است. خواهشمندم در صورت موافقت دستور اقدام مقتضی در این خصوص را صادر فرمایید.

با تشکر

اطلاعات دانشجو					
نام و نام خانوادگی دانشجو:	مقطع تحصیلی	شماره دانشجویی	شماره تماس	ایمیل	سال ورود

نظر استاد

موافقت خویش را با درخواست ایشان اعلام میکنم.

تاریخ:

امضا

فرم ثبت عنوان پایان نامه دانشجویان مقطع عمومی

الف - اطلاعات افراد (توسط استاد راهنمای اول تکمیل گردد)	نام و نام خانوادگی اساتید		سمت در طرح		تخصص		مهر و امضا	
	۱.							
	۲.							
	۳.							
	۴.							
ب - اطلاعات پروپوزال (توسط استاد راهنمای اول تکمیل)	نام و نام خانوادگی		شماره دانشجویی		شماره تماس		ایمیل	
	عنوان پروپوزال فارسی							
	عنوان پروپوزال انگلیسی							
	حداقل سه کلیدواژه فارسی							
ج - تکراری نبودن موضوع (توسط کارشناس کتابخانه تکمیل گردد)	حداقل سه کلیدواژه انگلیسی							
	موضوع تکراری است (قبلا انتخاب و در تاریخ / / تحویل کتابخانه شده است). ☐ موضوع تکراری است (قبلا در تاریخ / / انتخاب و در حال انجام است). ☐ موضوع پایان نامه بدیع و غیر تکراری است. ☐ عنوان پایان نامه با توجه به کلید واژه ها، قبلا در سایر گروه های دانشگاه یا جامعه آماری دیگری انجام شده است. (پیوست دارد) ☐ مهر و امضا							
	نماینده شورای پژوهشی در گروه " ، آقا/خانم دکتر " خواهشمند است موارد زیر در ارتباط با موضوع پروپوزال ذکر شده، بررسی و در صورت نیاز توضیحات بیشتر ارائه شود. موضوع پیشنهادی ارزشمند و مناسب است. ☐ بله ☐ خیر اجتناب از دوباره کاری رعایت شده است. ☐ بله ☐ خیر پژوهشگر ملزم به ارائه یک مقاله مشابه در <i>Scopus, Pubmed</i> یا <i>Web of Science</i> در سه سال اخیر است. آیا مقاله مذکور به پیوست وجود دارد؟ ☐ بله ☐ خیر توضیحات: مهر و امضا							
	د. بررسی تخصصی موضوع (توسط نماینده شورای پژوهشی در گروه تکمیل گردد)							

" فرم تکراری نبودن موضوع و ثبت عنوان فوق مورد تایید است." تاریخ تکمیل فرم: / /

معاونت پژوهشی دانشکده دندانپزشکی / مهر و امضا

پیوست ۳: فرم اعلام آمادگی دفاع

معاون محترم پژوهشی دانشکده دندان پزشکی
با سلام

احتراما به اطلاع می رساند که مراحل انجام پایان نامه سرکارخانم/ جناب
آقای

تحت عنوان:

خاتمه یافته است. اینجانب ضمن تأیید صحت روند انجام پژوهش، داده‌ها و
نتایج به‌دست‌آمده، مراتب را جهت بررسی و صدور مجوز لازم برای انجام
مقدمات دفاع از پایان‌نامه حضورتان تقدیم می‌نمایم. خواهشمند است دستور
اقدام لازم مبذول فرمایید.

تاریخ، امضاء و مهر

اساتید مشاور:

اساتید راهنما:

